

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	17.01.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2011
Avaldamismärge:	RT I, 14.01.2011, 5

Päästesündmusel osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute koostöö kord

Vastu võetud 06.01.2011 nr 5

Määrus kehtestatakse „Päästeseaduse” § 5 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse päästesündmuse toimumisel, ohu tõrjumisel ja kõrvaldamisel ning päästesündmuse tagajärgede leevendamisel (edaspidi koos *päästesündmuse lahendamise*) osalevate riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste (edaspidi *asutused*) ning isikute koostöö kord.

(2) Määrusega kehtestatav koostöö kord reguleerib asutuste ning isikute koos tegutsemist sellisel päästesündmusel, mida juhib päästetöö juht ning mille lahendamiseks on vajalik teistele asutustele ja isikutele pandud ülesannete täitmine või kus päästeasutus vajab lisaressursse või -kompetentse talle pandud ülesannete täitmiseks.

§ 2. Üldsätted

(1) Määruses päästetöö juhi õigusi ning kohustusi reguleerivad sätteid kohaldatakse demineerimistöo korral ka demineerimistöo juhile.

(2) Päästesündmuse lahendamisel osalevad asutused ning isikud teevad päästesündmuse lahendamisel igakülgset omavahelist koostööd vastavalt oma pädevusele ja volitusele ning päästetöö juhi korraldusele.

§ 3. Asutuste ning isikute kaasamine päästesündmuse lahendamisele

(1) Asutuste ning isikute päästesündmuse lahendamisele kaasamise vajaduse otsustab päästetöö juht.

(2) Asutuste ning isikute kaasamisel päästesündmuse lahendamisele lähtutakse „Halduskoostöö seadusest” „Päästeseadusest” tulenevate erisustega.

(3) Ametiabi taotluse asutuse ning isiku kaasamiseks päästesündmuse lahendamisele edastab kaasatud asutusele ning isikule päästetöö juht, Häirekeskus või Siseministeeriumi teabe- ja analüüsiosakond.

§ 4. Asutuste ning isikute ülesanded päästesündmuse lahendamisel

(1) Päästesündmuse lahendamisel osalevad asutused ning isikud täidavad päästetöö juhi seaduslikke korraldusi. Korralduste andmisel lähtub päästetöö juht asutuse ning isiku pädevusest ja volitusest.

(2) Päästesündmuse lahendamisel osalevad asutused ning isikud teavitavad päästetöö juhti oma saabumisest päästesündmuse lahendamisele, tegevusest päästesündmuse lahendamisel ning lahkumisest päästesündmuse lahendamisel.

(3) Päästeasutuse ülesanded päästesündmuse lahendamisel on:

- 1) vajalike lisajõudude ja -vahendite kaasamine;
- 2) planeerimine, korraldamine ja dokumenteerimine;
- 3) kaasatud asutuste ning isikute koostöö korraldamine;
- 4) tööohutuse tagamine ja tööohutuse alane järelevalve;
- 5) evakueerimise üle otsustamine ja evakueerimise korraldamine;
- 6) evakueerimise läbiviimisel osalemine;
- 7) raadioside pidamise korraldamine oma valdkonnas ning päästesündmuse lahendamisel osalevate asutuste vahel;
- 8) sanitaaringimuste tagamine päästetööl rakendatutele;
- 9) avalikkuse teavitamine;

10) kontroll ülesannete täitmise üle.

(4) Politseiasutuse ülesanded päästesündmuse lahendamisel on:

- 1) avalikku korda ähvardava ohu ennetamine, väljaselgitamine ja tõrjumine ning avaliku korra rikkumise kõrvaldamine päästesündmusel;
- 2) päästesündmusest mõjutatud inimeste üle arvestuse pidamise korraldamine;
- 3) liikluse reguleerimine;
- 4) sündmuskohal oleva ja sündmusega seotud inimeste vara kaitsmine;
- 5) hoiatusalal inimeste teavitamine, hoiatamise ning evakueerimise läbiviimisel osalemine;
- 6) raadioside pidamise korraldamine oma valdkonnas;
- 7) mittekannatanute ja evakueeritute kogunemispunkti ning hukkunute ja varade kogunemispunkti tegevuse tagamine;
- 8) juurdesõidutee, tehnika kogunemispunkti, kontrollpunkti, väljasõidutee, transpordivahetuspunkti ja helikopteri maandumispunkti tegevuse tagamine.

(5) Kiirabiteenuse osutaja ülesanded päästesündmuse lahendamisel on:

- 1) kiirabi osutamine kannatanutele ning päästetööl osalejatele;
- 2) triaazi teostamine;
- 3) kannatanute toimetamine haiglasse;
- 4) raadioside pidamise korraldamine oma valdkonnas;
- 5) kannatanute kogunemispunkti ja ravipunkti tegevuse tagamine.

§ 5. Asutuste ning isikute koostöö päästesündmuse lahendamise juhtimisel

(1) Päästesündmuse lahendamise juhtimiseks ja asutuste ning isikute koostöö paremaks tagamiseks võib päästetöö juht moodustada staabi, mida nimetatakse madalamalt kõrgemale juhtimistasandile järgmiselt:

- 1) sündmuskoha staap;
- 2) päästkeskuse tegevuspiirkonna staap (edaspidi *regionaalne staap*);
- 3) üleriigiline staap.

(2) Päästesündmuse lahendamise juhtimiseks ning asutuste ja isikute koostöö paremaks tagamiseks enne sündmuskoha staabi moodustamist võib päästetöö juht moodustada juhtimisgrupi.

(3) Päästetöö juhil on õigus anda päästesündmusel osalevale asutusele ning isikule korraldus määrata esindaja staapi või juhtimisgruppi.

(4) Päästetöö juhi korraldusel on kohustatud oma esindaja juhtimisgruppi määrama:

- 1) prefektuur;
- 2) kiirabiteenuse osutaja.

(5) Päästetöö juhi korraldusel on kohustatud oma esindaja sündmuskoha staapi määrama:

- 1) prefektuur;
- 2) kiirabiteenuse osutaja;
- 3) Keskkonnainspeksiooni regioon;
- 4) Keskkonnaamet;
- 5) kaitsevägi;
- 6) Kaitseliit;
- 7) selle objekti või asutuse esindaja, kus päästesündmus aset leiab;
- 8) kohaliku omavalitsuse üksus.

(6) Päästetöö juhi korraldusel on kohustatud oma esindaja regionaalsesse staapi määrama:

- 1) prefektuur;
- 2) Terviseamet või tervishoiuteenuse osutaja;
- 3) Keskkonnainspeksiooni regioon;
- 4) Keskkonnaamet;
- 5) kaitsevägi;
- 6) Kaitseliit;
- 7) maavalitsus;
- 8) kohaliku omavalitsuse üksus.

(7) Päästetöö juhi korraldusel on kohustatud oma esindaja üleriigilisse staapi määrama:

- 1) Politsei- ja Piirivalveamet;
- 2) Terviseamet;
- 3) Keskkonnainspeksioon;
- 4) Keskkonnaamet;
- 5) kaitsevägi;
- 6) Kaitseliit.

(8) Päästetöö juhil on õigus lisaks lõigetes 4–7 nimetatud asutustele kaasata ka teisi asutusi ning isikuid päästesündmuse lahendamise juhtimisse, kui:

- 1) on vajalik päästesündmuse lahendamisel osaleva asutuse ning isiku ja selle ressursi esindamine staabis või juhtimisgrupis;

- 2) päästesündmus või selle lahendamise ulatus või iseloom tingib vajaduse täiendavate ekspertteadmiste järele;
- 3) see on vajalik koostöö paremaks korraldamiseks päästesündmuse lahendamisel.

(9) Asutus ning isik, kes on määranud oma esindaja staapi või juhtimisgruppi, tagab esindaja pädevuse järgmiselt:

- 1) juhtimisgrupi liige – pädevus juhtida päästesündmuse lahendamisele kaasatud oma asutuse ressursse;
- 2) sündmuskoha staabi liige – pädevus juhtida päästesündmuse lahendamisele kaasatud oma asutuse ressursse ning pädevus päästesündmuse lahendamist juhtiva päästeasutuse tegevuspiirkonnas paiknevate oma asutuse ressursside kaasamiseks või kaasamise vahendamiseks;
- 3) regionaalse staabi liige – pädevus juhtida päästesündmuse lahendamist juhtiva päästeasutuse tegevuspiirkonnas paiknevaid oma asutuse ressursse ning pädevus oma asutuse üleriigiliste ressursside kaasamiseks või kaasamise vahendamiseks;
- 4) üleriigilise staabi liige – pädevus juhtida kogu riigis paiknevaid oma asutuse ressursse;
- 5) kaitseväge ja Kaitseliidu esindaja regionaalses ja üleriigilises staabis – pädevus juhtida päästesündmuse lahendamisele kaasatud oma asutuse ressursse ning pädevus päästesündmuse lahendava päästeasutuse tegevuspiirkonnas paiknevate oma asutuse ressursside kaasamiseks või kaasamise vahendamiseks.

(10) Asutus ning isik, kes on määranud oma esindaja staapi või juhtimisgruppi, tagab esindaja valmisoleku tööülesannete täitmiseks staabis või juhtimisgrupis lühima võimaliku aja jooksul, kuid hiljemalt:

- 1) juhtimisgrupis – ühe tunni jooksul;
- 2) sündmuskoha staabis – ühe tunni jooksul;
- 3) regionaalses staabis – kahe tunni jooksul;
- 4) üleriigilises staabis – kolme tunni jooksul.

§ 6. Staapide ja juhtimisgrupi ülesanded

(1) Sündmuskoha staabi ja juhtimisgrupi ülesanded on:

- 1) päästesündmuse ja sellega seotud ohtude ning suundumuste jälgimine ja analüüsimine;
- 2) päästesündmuse lahendamine ja lahendamise planeerimine;
- 3) päästesündmuse lahendamiseks vajalike ressursside kaasamine;
- 4) evakuaatsiooni korraldamine;
- 5) asutuste ning isikute koostöö ja tööjaotuse määramine;
- 6) päästesündmuse lahendamiseks vajalike punktide, teede ja alade määramine;
- 7) päästesündmuse lahendamise logistiline toetamine;
- 8) avalikkuse teavitamine päästesündmusest ja sellega kaasnevatest ohtudest;
- 9) päästetöö juhi otsuste elluviimise toetamine;
- 10) päästesündmuse lahendamise dokumenteerimine;
- 11) kõrgema juhtimistasandi staabi otsuste elluviimise tagamine.

(2) Regionaalse staabi ülesanded lisaks lõikes 1 sätestatule on:

- 1) ressursside jaotus päästesündmuste vahel;
- 2) päästesündmuse lahendamisele kaasatud asutuste ning isikute ülesannete täitmise jälgimine ja tagamine vastavate asutuste tegevuspiirkondades;
- 3) regioonivälise ressursi kaasamise taotlemine päästesündmuse lahendamisele või vajaduse korral muudele päästesündmustele reageerimisele;
- 4) madalama juhtimistasandi staabile korralduste andmine ja staabi toetamine päästesündmuse lahendamisel.

(3) Üleriigilise staabi ülesanded lisaks lõike 1 punktides 1–9 ja lõikes 2 sätestatule on:

- 1) üleriigiliste ressursside kaasamine päästesündmuse lahendamisele;
- 2) päästesündmuse lahendamisele kaasatud asutuste ülesannete täitmise jälgimine ja tagamine üleriigiliselt;
- 3) rahvusvahelise abi kaasamise vajaduse üle otsustamine ja kaasamise korraldamine päästesündmuse lahendamisele.

§ 7. Staapide ja juhtimisgruppide koostöö

(1) Vastava pädevusega päästetöö juhil on õigus päästesündmuse või selle lahendamise ulatusest ja iseloomust tulenevalt anda korraldus mitme staabi ja juhtimisgrupi samaaegselt moodustamiseks.

(2) Mitme staabi ja juhtimisgrupi samaaegsel töötamisel on kõrgeima juhtimistasandi päästetöö juhil õigus määrata:

- 1) staape juhtivad päästetöö juhid;
- 2) staapide täpsemad tööülesanded;
- 3) staapide omavaheline piirkondlik tööjaotus.

(3) Mitme staabi ja juhtimisgrupi samaaegsel töötamisel otsustab kõrgeima juhtimistasandi päästetöö juht koos vastava asutuse ning isikuga, kas asutustel ning isikutel on vaja täita § 5 lõigetes 9 ja 10 sätestatud nõudeid.

(4) Staabi või juhtimisgrupi tööd teenindavaks asutuseks on päästeasutus.

- (5) Päästesündmuse lahendamisel teeb staap koostööd vastava kriisikomisjoniga järgmiselt:
1) sündmuskoha ja regionaalne staap kohaliku omavalitsuse ja regionaalse kriisikomisjoniga;
2) üleriigiline staap Vabariigi Valitsuse kriisikomisjoniga.

§ 8. Asutuste ning isikute koostöö avalikkuse teavitamisel

- (1) Avalikkust teavitab päästesündmusest päästesündmuse lahendamist juhtiv päästeasutus.
- (2) Päästesündmuse lahendamist juhtiv päästeasutus kooskõlastab päästesündmuse lahendamisele kaasatud asutustega avalikkusele suunatud teabe selle osa, mis vastavaid asutusi puudutab.
- (3) Päästesündmuse lahendamisele kaasatud asutuste avalikkusele suunatud teave tuleb kooskõlastada päästesündmuse lahendamist juhtiva päästeasutusega.

§ 9. Asutuste ning isikute koostöö uurimistoimingute tegemisel

- (1) Edasilükkamatuid uurimistoiminguid teeb päästesündmusel vastavalt uurimisalluvusele uurija või muu uurimispädevust omav isik.
- (2) Päästesündmusele saabunud uurija kooskõlastab oma tegevuse päästetöö juhiga, et tagada võimalikult efektiivne päästesündmuse lahendamine ning sündmuskoha minimaalne muutmine või kahjustamine.
- (3) Sündmuskoha vaatlust alustab uurija kooskõlastatult päästetöö juhiga.

§ 10. Asutuste ning isikute koostöö päästesündmuse lõppemisel

- (1) Päästesündmuse lahendamist juhtiv päästeasutus teeb ettepaneku sündmuse juhtimise üleandmiseks teisele asutusele või isikule, kui päästetöö on lõpetatud ning sündmuse edasiseks lahendamiseks vajalikud tegevused on teise asutuse või isiku pädevuses.
- (2) Sündmuse lahendamise juhtimine loetakse üleantuks ja vastuvõetuks alates sellest, kui sündmust üle andev päästeasutus ja sündmust vastu võttev asutus või isik on üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastanud.
- (3) Sellise päästesündmuse lahendamisel, mida juhib juhtimisgrupp, võib asutustevahelisel kokkuleppel üleandmise ja vastuvõtmise korraldada ilma lõikes 2 nimetatud sündmuse üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamata.
- (4) Juhtimisvastutuse üleandmisest teisele asutusele või isikule informeerib päästetöö juht viivitamata Häirekeskust ning kõiki päästesündmuse lahendamisele kaasatud asutusi ning isikuid.

§ 11. Asutuste ning isikute koostöö sündmuskoha valve tagamisel päästesündmuse lõppemisel

- (1) Sündmuskoha valvet pärast päästetöö lõpetamist korraldab päästeasutus, politseiasutus või muu asutus või isik või objekti omanik vastavalt valve teostamise vajadusele ja iseloomule.
- (2) Valve vajaduse üle otsustab ja selle teostaja määrab päästetöö juht enne päästetöö lõpetamist.
- (3) Sündmuskoha valve pärast päästetöö lõpetamist peab tagama:
1) sündmuskoha ohutuse;
2) sündmuskoha puutumatus uurimistoimingute tegemiseks;
3) vara puutumatus.
- (4) Sündmuskoha valve üleandmine päästeasutuselt teisele asutusele ning isikule vormistatakse vajaduse korral aktiga.

§ 12. Asutuste ning isikute koostöö päästesündmuse lahendamise koostööõppuste ja -koolituste korraldamisel

- (1) Määruses toodud ülesannete täitmise tagamiseks on päästikeskus kohustatud vähemalt üks kord aastas koostöös ja kooskõlastatult § 5 lõigetes 4–6 nimetatud asutustega läbi viima päästesündmuse lahendamise koostöökoolituse.
- (2) Määruses toodud ülesannete täitmise tagamiseks on Päästeamet ja päästikeskus kohustatud vähemalt üks kord aastas koostöös ja kooskõlastatult § 5 lõigetes 4–7 nimetatud asutustega läbi viima päästesündmuse lahendamise koostööõppuse.
- (3) Sündmuskoha staabi ja regionaalse staabi koostööõppuse ja -koolituse viib läbi vastava regiooni päästikeskus.
- (4) Üleriigilise staabi koostööõppuse viib läbi Päästeamet.

(5) Paragrahvi 5 lõigetes 4–7 nimetatud asutused ning isikud osalevad võimaluse korral päästeasutuse läbiviidaval koostööppusel ja -koolitusel.

(6) Päästeasutus võib koostööppusele ja -koolitusele kaasata ka teisi asutusi ning isikuid.

(7) Koostööppuse ja -koolituse ettevalmistamise ja läbiviimisega seotud kulud katab koostööppust ja -koolitust korraldav päästeasutus.

(8) Koostööppusel ja -koolitusel osalemisega seotud kulud katab koostööppusel ja -koolitusel osalev asutus või isik.

§ 13. Päästesündmuse lahendamisel kasutatavad mõisted

(1) Päästesündmuse lahendamisel kasutatakse päästetöö juhtimisse kaasatud isikute määratlemisel mõisteid alljärgnevalt:

- 1) vastutav politseinik – selline politseiametnik staabis või juhtimisgrupis, kes vastutab päästesündmuse lahendamisel politseilise tegevuse juhtimise eest;
- 2) vastutav meedik – selline tervishoiutöötaja staabis või juhtimisgrupis, kes vastutab päästesündmuse lahendamisel meditsiinilise tegevuse juhtimise eest;
- 3) sündmuskoha juht – päästeteenistuja, kes korraldab sündmuskohal päästesündmuse lahendamist;
- 4) sündmuskoha politseinik – politseiametnik, kes korraldab sündmuskohal politseilist tegevust;
- 5) sündmuskoha meedik – tervishoiutöötaja, kes korraldab sündmuskohal meditsiinilise abi andmist;
- 6) ravipunkti meedik – tervishoiutöötaja, kes korraldab tööd ravipunktis ja korraldab kannatanute suunamist haiglatesse.

(2) Päästesündmuse lahendamisel kasutatakse inimeste ohutuse ning päästetööde turvalise läbiviimise tagamiseks vajalike alade määratlemisel mõisteid alljärgnevalt:

- 1) keeluala – eluohtlik ala, kus viibivale inimesele antakse korraldus alalt väljumiseks ning kuhu sisenemine on keelatud;
- 2) ohuala – eluohtlik ala, kus viibiv inimene päästetakse või evakueeritakse ning kuhu võib siseneda vaid asjakohast väljaõpet omav ja kaitsemeetmeid kasutav inimene päästetöö juhi antud ülesande täitmiseks;
- 3) turvaala – ala, kus viibiv inimene evakueeritakse või antakse korraldus varjumiseks ning kuhu lubatakse ainult päästetööga otseselt seotud inimesed ja päästetöö juhi lubatud inimesed ja tehnika;
- 4) hoiatusala – ala, kus viibivat inimest teavitatakse ja hoiatatakse päästesündmuse mõjudest ning kust ta vajaduse korral evakueeritakse;
- 5) sündmuskohat – keelu-, ohu- ja turvaalast koosnev päästetöö juhi poolt määratud ala, kus võivad viibida vaid päästetööga otseselt seotud inimesed ja päästetöö juhi lubatud inimesed ja tehnika, kus paiknevad kannatanud ja asitõendid ning esinevad sündmusest põhjustatud kahjustused.

(3) Lõikes 2 sätestatud aladele kehtestatud režiimi tagamiseks päästesündmuse lahendamisel kehtestab päästetöö juht vajaduse korral „Päästeseaduse” § 22 alusel viibimiskeelu.

(4) Päästesündmuse lahendamisel kasutatakse päästesündmusest mõjutatud inimeste ja varaga seotud alade määratlemisel mõisteid alljärgnevalt:

- 1) kannatanute kogumispunkt – koht, kuhu esmaselt kogutakse kannatanud;
- 2) ravipunkt – koht, kus ravitakse kannatanuid ja korraldatakse kannatanute transport haiglasse;
- 3) mittekannatanute kogunemispunkt – koht, kuhu kogunevad või pärast esmast triaazi kogutakse päästesündmuse tagajärjel kergelt vigastada saanud või vigastamata inimesed;
- 4) hukkunute kogumispunkt – koht, kuhu esmaselt kogutakse päästesündmuse tagajärjel hukkunud inimesed;
- 5) evakueeritute kogunemispunkt – koht, kuhu esmaselt kogunevad või kogutakse evakueeritud inimesed;
- 6) evakueeritute evakuaatsioonikoht – koht, kuhu kogunevad või kogutakse evakueeritud inimesed ning kus tagatakse inimeste pikemaajaliseks viibimiseks esmavajalikud tingimused;
- 7) varade kogumispunkt – koht, kuhu kogutakse sündmusega seotud ja järelevalvet vajavad esemed.

(5) Päästesündmuse lahendamisel kasutatakse päästesündmuse kasutatava tehnikaga seotud teede ja punktide määratlemisel mõisteid alljärgnevalt:

- 1) juurdesõidutee – tee sündmuskoha suunas päästesündmuse lahendamisele kaasatud ressurside koordineeritud ja ohutuks suundumiseks päästesündmuse lahendamisele;
- 2) tehnika kogunemispunkt – koht juurdesõiduteel või sündmuskohalt viival teel, kuhu esmaselt kogunevad päästesündmuse lahendamisele kaasatud ressursid, et tagada nende koordineeritud ja optimaalne kasutamine päästesündmuse lahendamisel;
- 3) kontrollpunkt – koht juurdesõiduteel või sündmuskohale viival teel, millest läbi lubatakse ning kus registreeritakse vaid päästesündmuse lahendamise seotud ressursid, ning koht väljasõiduteel või sündmuskohalt välja viival teel, kus registreeritakse päästesündmuse lahendamisel lahkuvad ressursid;
- 4) väljasõidutee – tee sündmuskohalt välja päästesündmuse lahendamisele kaasatud ressurside koordineeritud ja ohutuks väljasõiduks päästesündmuse lahendamisel;
- 5) transpordivahetuspunkt – koht, kus vahetatakse kannatanu transpordiks kasutatavaid sõidukeid;
- 6) helikopteri maandumispunkt – koht, mis määratakse helikopteri maandumiseks.

Andrus Ansip
Peaminister

Marko Pomerants
Siseminister

Heiki Loot
Riigisekretär